

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

щодо підготовки та проведення I етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з правознавства у 2026/2027 навчальному році

I. Загальні положення

I етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з правознавства у 2026/2027 навчальному році в місті Києві (далі - Олімпіада) проводять відповідно до Положення про учнівський олімпіадний та турнірний рух, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 30 грудня 2024 року № 1820, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06 лютого 2025 року за № 187/43593, наказу Міністерства освіти і науки України від 24 серпня 2026 року № 1476 «Про проведення Всеукраїнських учнівських олімпіад з навчальних предметів у 2026/2027 навчальному році», з дотриманням законодавства щодо заходів безпеки в умовах правового режиму воєнного стану, введеного Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022, затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-IX, строк дії якого продовжено Указом Президента України від 13 липня 2026 року № 596/2026, затвердженим Законом України від 14 липня 2026 року № 4928-IX.

Метою проведення I етапу Олімпіади є:

- виявлення, підтримка та розвиток обдарованої учнівської молоді, яка виявляє інтерес до поглибленого вивчення правознавства, зокрема конституційного, цивільного, сімейного, кримінального, трудового, адміністративного, фінансового та інших галузей права;

- розвиток умінь аналізувати правові ситуації, давати їм правову оцінку, визначати норми, що підлягають застосуванню, та аргументувати правову позицію;

- формування правової свідомості й активної громадянської позиції;

- визначення переможців і формування складу учасників для участі в II етапі Всеукраїнської учнівської олімпіади з правознавства.

Олімпіаду проводять на засадах добровільності, відкритості, прозорості та академічної доброчесності.

II. Організація, платформа та формат проведення

1. I етап Всеукраїнської учнівської олімпіади з правознавства у 2026/2027 навчальному році в місті Києві проводиться в дистанційній формі, у межах строку, встановленого наказом Міністерства освіти і науки України від 24 серпня 2026 року № 1476.

2. Завдання виконують на платформі Google Forms в електронній формі з обмеженням часу доступу. Вхід здійснюють за обліковим записом, зазначеним учасником під час реєстрації. Київська МАН не пізніше ніж за одну добу до початку виконання завдань доводить до відома учасника, допущеного за результатами реєстрації, посилання на електронну форму та час відкриття доступу до неї. Повідомлення надсилають в особистий кабінет. Момент надсилання відповідей фіксується засобами платформи.

3. До участі на засадах добровільності допускають здобувачів освіти закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та позашкільної освіти віком до 20 років. Олімпіаду проводять для учнів 9, 10 і 11 класів. Участь одночасно за двома чи більше класами не допускається. На I етапі Олімпіад із

навчальних предметів учасник-учень може виступати лише за один клас, за який буде брати участь і в наступних етапах. У разі проходження до наступних етапів він виступає за тим самим класом.

4. Рівні умови забезпечують єдиним часом доступу, фіксацією моменту надсилання роботи та зіставленням облікового запису з даними реєстрації. Цей порядок не замінює перевірки особи за документом, що її посвідчує, якщо таку перевірку буде призначено.

5. Кожен учасник-учень Олімпіади зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Учасник виконує завдання самостійно і подає відповіді виключно державною мовою. Під час виконання заборонено користуватися сторонніми інтернет-джерелами, підручниками, кодексами, конспектами, іншими матеріалами, а також допомогою інших осіб. У разі виявлення та підтвердження фактів недотримання учасником Олімпіади принципів академічної доброчесності, порушення учасником цих вимог, організаційний комітет за поданням журі своїм рішенням скасовує результат учасника.

6. На виконання завдань відводиться **1 година (60 хвилин)** із моменту відкриття доступу до електронної форми.

7. З метою забезпечення безпеки виконання завдань олімпіади має розпочинатися у безпечному місці, придатному для тривалого перебування та роботи з технічними засобами. Заздалегідь подбайте про безпечне місце з доступом в Інтернет.

8. До початку олімпіади необхідно перевірити наявність у вибраному безпечному місці стабільного доступу до мережі Інтернет, електроживлення та можливості користування пристроєм, з якого виконуватимуться завдання.

9. Сигнал повітряної тривоги не зупиняє відлік часу і не переносить початок виконання завдань. Учасник самостійно виконує вимоги цивільного захисту.

10. Учасник завчасно перевіряє доступ до електронної форми, забезпечує інтернет-з'єднання на весь час роботи, а на випадок відключення електроенергії має заряджений пристрій і автономне джерело живлення, достатнє для завершення роботи. Перерва зв'язку, розрядження пристрою, час виконання завдань не продовжують.

III. Зміст та структура комплектів завдань (9, 10, 11 класи)

1. Загальні засади та вимоги

1.1. Завдання розробляє предметно-методична комісія I етапу окремо для 9, 10 і 11 класів на основі навчальних програм з правознавства, за якими здійснюється навчання у відповідному класі. До завдань включають лише положення нормативно-правових актів, чинних станом на 1 жовтня 2026 року.

1.2. Зміст завдань відповідає розділам курсу правознавства для відповідного класу. Включають навчальний матеріал, передбачений програмою на перші вісім навчальних тижнів 2026/2027 навчального року.

1.3. Завдання для 9, 10 і 11 класів мають однакову структуру і є придатними для виконання в електронній формі на платформі Google Forms.

2. Тематичний обсяг та структура завдань за класами

9 КЛАС

(на основі чинних модельних навчальних програм для 9 класів Нової української школи з предмета «Правознавство»)

Тематика: завдання охоплюють матеріал наступних тем/розділів: «Основи теорії держави та права», «Правовідносини, правопорушення, юридична відповідальність», «Забезпечення прав людини – основна мета діяльності держави» (включає теми подібні до «Конституційні права й обов'язки людини та громадянина в Україні», «Конституція - Основний закон держави»).

Структура завдань:

- Частина I. Завдання з вибором однієї правильної відповіді (завдання 1-15): 15 тестових завдань із чотирма варіантами відповідей, з яких лише один є правильним.
- Частина II. Завдання на встановлення відповідності (завдання 16-19): 4 завдання на зіставлення елементів у текстово-сітковому форматі, де необхідно логічно поєднати 4 елементи першого блоку (1-4) із варіантами другого блоку (один варіант є зайвим).
- Частина III. Завдання з вибором 3 правильних відповідей із 7 (завдання 20-22): 3 складні комплексні множинні тести, де серед 7 запропонованих варіантів слід обрати правильну трійку.

10 КЛАС

(на основі програми профільного рівня 10–11 класів та з урахуванням модельної навчальної програми курсу «Правознавство. Профільна середня освіта. Основний / Поглиблений рівень» для закладів загальної середньої освіти, що беруть участь в експериментальному проєкті щодо пілотування (впровадження) профільної середньої освіти за академічним спрямуванням у 2026-2027 н. р.)

Тематика: завдання охоплюють весь матеріал, вивчений у 9 класі, а також програму поглибленого вивчення правознавства для 10 класу (Блок I. «Основи теорії держави і права»).

Структура завдань:

- Частина I. Завдання з вибором однієї правильної відповіді (завдання 1-15): 15 завдань із чотирма варіантами відповідей, з яких лише один є правильним.
- Частина II. Завдання на встановлення відповідності (завдання 16-19): 4 завдання на зіставлення елементів у текстово-сітковому форматі, де необхідно логічно поєднати 4 елементи першого блоку (1-4) із варіантами другого блоку (один варіант є зайвим).
- Частина III. Завдання з вибором 3 правильних відповідей із 7 (завдання 20-22): 3 складні комплексні множинні тести, де серед 7 запропонованих варіантів слід обрати правильну трійку.

11 КЛАС

(на основі програми профільного рівня для 10-11 класів)

Тематика: завдання охоплюють весь матеріал 9 класу, програму поглибленого вивчення правознавства за 10 клас у повному обсязі та курс правознавства 11 класу за I чверть (передусім Блок II «Основи публічного права України»).

Структура завдань:

- Частина I. Завдання з вибором однієї правильної відповіді (завдання 1-15): 15 завдань із чотирма варіантами відповідей, з яких лише один є правильним.
- Частина II. Завдання на встановлення відповідності (завдання 16-19): 4 завдання на зіставлення елементів у текстово-сітковому форматі, де необхідно логічно поєднати 4 елементи першого блоку (1-4) із варіантами другого блоку (один варіант є зайвим).
- Частина III. Завдання з вибором 3 правильних відповідей із 7 (завдання 20-22): 3 складні комплексні множинні тести, де серед 7 запропонованих варіантів слід обрати правильну трійку.

IV. Критерії та система оцінювання робіт (уніфікована для 9, 10 та 11 класів)

Оцінювання відповідей, зафіксованих у Google Forms, здійснюється за єдиними та об'єктивними критеріями, затвердженими ПМК:

1. **Завдання з вибором однієї правильної відповіді (Завдання 1-15):**
 - За кожну правильну відповідь - 1 бал.
 - Максимальна сума за Частиною I -15 балів.
2. **Завдання на встановлення відповідності (Завдання 16-19):**

- За кожну правильно встановлену логічну пару - 1 бал.
- Максимальна оцінка за одне повністю виконане завдання - 4 бали.
- Максимальна сума за Частину II - 16 балів.

3. Завдання з вибором 3 правильних відповідей із 7 (Завдання 20-22):

- 3 бали – завдання виконано повністю: правильно вказано всі 3 варіанти відповіді (без зайвих або пропущених).
- 0 балів – у разі будь-якої помилки (наявність хоча б одного зайвого варіанта, неповний набір відповідей або повна відсутність правильних).
- Максимальна сума за Частину III - 9 балів.

Максимальна сумарна кількість балів за виконання всього комплексу завдань (для кожного класу - 9, 10, 11): 40 балів.

Вимоги до дистанційної перевірки:

● Перевіряються виключно електронні відповіді, зафіксовані й відправлені (через кнопку «Надіслати» / «Submit») на платформі Google Forms до закінчення 60-хвилинного таймера.

● У разі виявлення технічних збоїв або втрати підключення питання розглядається оргкомітетом в індивідуальному порядку за наявності обов'язкового технічного підтвердження.

V. Порядок розгляду апеляцій та документування результатів

1. Порядок ознайомлення з результатами та подання апеляцій

1.1. Після завершення перевірки олімпіадних робіт учасникам забезпечується дистанційний доступ до попередніх результатів оцінювання їхніх робіт, а також до відповідей (розв'язків) завдань, запропонованих журі, у спосіб та строки, визначені оргкомітетом. Інформація про результати та інші оголошення публікуватиметься на сайті Київської Малої академії наук.

1.2. Учасник має право ознайомитися з результатами оцінювання своєї роботи та, у разі виникнення обґрунтованих запитань щодо правильності й об'єктивності її оцінювання, подати апеляційну заяву в електронній формі до апеляційної комісії.

1.3. Апеляційна заява подається у строк, визначений оргкомітетом спільно з журі, регіональним координатором та експертом-консультантом.

1.4. В апеляційній заяві учасник-учень зазначає номер завдання (завдань), щодо оцінювання якого (яких) подається апеляція, та обґрунтовує причину незгоди з результатом оцінювання.

1.5. Апеляції, подані після закінчення встановленого строку, розглядаються лише у випадках та порядку, передбачених чинним законодавством та рішенням оргкомітету, журі, регіонального координатора і експерта-консультанта.

2. Порядок розгляду апеляцій

2.1. Апеляції розглядаються апеляційною комісією до підбиття остаточних підсумків Олімпіади.

2.2. Інформація про форму, спосіб і строк подання апеляційної заяви, порядок її розгляду та контактні дані для подання заяви оприлюднюється на офіційному вебсайті Київської МАН разом із попередніми результатами Олімпіади з правознавства.

2.3. Для розгляду апеляції журі спільно з оргкомітетом з навчального предмета, створюють апеляційну комісію на чолі з головою журі, до складу якої, окрім експерта-консультанта, членів журі, входить регіональний координатор.

2.4. У разі необхідності перегляду олімпіадної роботи учасника під час розгляду апеляції застосовуються ті самі критерії її оцінювання, які були визначені до початку перевірки робіт. Зміна критеріїв оцінювання під час розгляду апеляції не допускається.

2.5. Рішення апеляційної комісії оформлюється протоколом та доводиться до відома заявника в електронній формі.

2.6. Вирішальним у разі рівного розподілу голосів членів апеляційної комісії є голос експерта-консультанта.

2.7. Розподіл місць серед учасників та визначення остаточних результатів Олімпіади здійснюються після розгляду всіх апеляційних заяв.

3. Документування результатів

3.1. Результати проведення Олімпіади оформлюються протоколами засідань журі та апеляційної комісії, а також іншими документами, передбаченими законодавством та організаційно-розпорядчими документами щодо проведення відповідного етапу Олімпіади.

4. Оприлюднення результатів

4.1. Інформація про остаточні результати Олімпіади оприлюднюється на сайті Київської Малої академії наук в обсязі та способом, що визначені оргкомітетом і відповідають вимогам законодавства про захист персональних даних.

4.2. Під час оприлюднення результатів не допускається поширення надлишкових персональних даних учасників.

VI. Дистанційний контроль під час проведення Олімпіади

1. З метою забезпечення академічної доброчесності, рівних умов участі, об'єктивності оцінювання та недопущення стороннього втручання під час дистанційного проведення Олімпіади застосовується система дистанційного контролю (прокторингу) за процесом виконання учасниками олімпіадних завдань.

2. Олімпіада буде проходити у дистанційному форматі з обов'язковим дотриманням учасником правил прокторинга. Порушення учасником правил прокторингу веде до дискваліфікації.

3. Учаснику забороняється використовувати додаткові пристрої зв'язку, інші комп'ютери, планшети, телефони або інші засоби доступу до інформації, якщо їх використання не передбачене умовами проведення Олімпіади.